

STACJONARNA ZAPRZĘGOWA
PRÓBA DZIELNOŚCI KLACZY
RASY ŚLĄSKIEJ
I
INNYCH RAS SZLACHETNYCH

20-21 września 2024 r. – ZT GNIEZNO

Warszawa 2024 r.

**POLSKI ZWIĄZEK HODOWCÓW KONI
DZIAŁ KSIĄG STADNYCH I IDENTYFIKACJI**

ul. Koszykowa 60/62 m. 16

00-673 Warszawa

www.pzhk.pl

ISSN 1508-7417

Wszelkie prawa PZHK zastrzeżone.

Przedruk i kopiowanie materiałów zawartych w Katalogu
w całości lub częściowo wymaga pisemnego zezwolenia PZHK.

Nakład: 22 egz., egzemplarz bezpłatny

INDEKS

A

ARONIA (RU).....6

D

DIRA..... 13

G

GRAŻKA (ED/EN) 11

H

HYDRA (GA)8

K

KALA..... 14

KONSTANCJA (GI) 12

L

LISKA (GA) 10

R

R-DELICJA (RU)..... 7

REDAKCJA (CO)..... 9

ROXANA (GA).....5

Nr kat. 1 ROXANA (GA)

Rasa: śląska

616 008 61 02085 21

Data ur.: 05.09.2021

Maść zasadnicza: gniada

884 G Wl 616008670083305 PROM śl. Ksl 1861 kara 2005	769 G Wl 616008670007799 HUTOR śl. Ksl 1704 kara 1999	1354 śl. INER Ksl 1214		
		405 G Wl śl. HUTA I Ksl 1199		
	1094 G Wl 616008670033695 PROSNA śl.	635 śl. PALANT Ksl 935		
	kara 1995	450 G Wl śl. HUMANA Ksl 1195		
6 G By 616008611088003 RYDA śl. j.gn. 2003	903 616008670000786 ARSEN śl. Ksl 1071 c.gn. 1986	1409 old. CENTIMO Ksl. VI 449		
		6402 śl. ARSI		
	1271 G Wl 616008611001599 REGUŁA śl.	1782 xx NORTH P.S.B.XV.204		
	gn. 1999	972 G Wl śl. REGINKA Ksl 1825		
Wymiary	I: 168 - 216 - 24,5	II:	Suma	Wynik próby
Bonitacja	14 4 14 7 7	7 7 7 13	80	

Nr kat. 3 R-DELICJA (RU)

Rasa: śląska

616 008 67 00769 21

Data ur.: 23.04.2021

Maść zasadnicza: skarogniada

5 G Gd 616008530022815 DUNKANT śl. kara 2015	196 G Kt 616008540009099	2083 ASKAR Ksl 1431	śl.								
	ARON śl. Ksl 1550 siwa 1999	178 G Kl ASKELA Ksl 1471	śl.								
	280 G Pz 616008610003710	2596 LITERAT Ksl 1783	śl.								
	DUMA śl. kara 2010	158 G Pz DIANA	śl.								
1862 G Wl 616008670028008 REGATA śl. sk.gn. 2008	866 G Wl 616008670040104	635 PALANT Ksl 935	śl.								
	REGRES II śl. Ksl 1887 kara 2004	1209 G Wl REGENTKA	śl.								
	1117 G Wl 616008670023696	403 G Wl RODAN	śl.								
	RACHELA śl. c.gn. 1996	303 G Wl ALDONA Ksl 1072	śl.								
Wymiary	I: 168 - 195 - 22,5				II:				Suma	Wynik próby	
Bonitacja	14	4	14	6	7	6	8	7	14	80	

Nr kat. 6 LISKA (GA)

Rasa: śląska

616 008 59 00057 21

Data ur.: 06.03.2021

Maść zasadnicza: skarogniada

210 G Kt 616008540007704 MECENAS śl. Ksl 1814 siwa 2004	710 G Wl 616008670006197 SZACH śl. Ksl 1928 kara 1997	1582 HONDAKER Ksl 1201 9865 SKAŁA Ksl 1878	śl.								
	347 G Kt 616008540008098 MALWA śl.	152 G Kt LIMER Ksl 1275	śl.								
	siwa 1998	239 G Kt MATA	śl.								
311 G Pz 616008690084112 LILA śl. kara 2012	859 G Wl 616008670002904 BALTON śl. Ksl 1571 kara 2004	769 G Wl HUTOR Ksl 1704 934 G Wl BALTONA Ksl 1490	śl.								
	976 G Kt 616008690126707 LUTNIA śl.	1183 LAPIS Ksl 1254	śl.								
	kara 2007	408 G Kt LOTNA	śl.								
Wymiary	I: 160 - 191 - 22,5					II:				Suma	Wynik próby
Bonitacja	13	4	12	6	7	7	7	7	13	76	

Nr kat. 7 GRAŻKA (ED/EN)

Rasa: śląska

616 008 68 00183 21

Data ur.: 28.02.2021

Maść zasadnicza: kara

853 G Wł 616008670018304 ELBI śl. Ksl 1668 kara 2004	758 G Wł 616008670003499 BEGIS śl. Ksl 1591 kara 1999	1183 śl. LAPIS Ksl 1254		
		968 G Wł śl. BEGONIA Ksl 1502		
	1338 G Wł 616008670018500 ELITA śl.	1579 śl. BENEFIS Ksl 1105		
		225 G Kł śl. ETOLA		
2115 G Wł 616008670019912 GRETA śl. kara 2012	920 G Wł 616008670045707 AMETYST śl. Ksl 1529 kara 2007	842 G Wł śl. ROMEO Ksl 1902		
		1391 G Wł śl. ALFA		
	1773 G Wł 616008670038306 GALA śl.	587 G Wł śl. LEMAT Ksl 1260		
		664 W Wł śl. GALERIA		
Wymiary	I: 165 - 200 - 23	II:	Suma	Wynik próby
Bonitacja	14 4 14 6 7	7 7 7 14	80	

Nr kat. 8 KONSTANCJA (GI)

Rasa: śląska

616 008 67 01205 20

Data ur.: 29.08.2020

Maść zasadnicza: kara

16 GPz 616008670020810 ROYAL śl. Ksl 1907 kara 2010	816 G Wł 616008670008101 LOKAN śl. Ksl 1787 kara 2001	1711 śl. LARGIS Ksl 1482 9539 śl. LOKANA Ksl 1727										
	1605 G Wł 616008670045204 REBA śl. kara 2004	801 G Wł śl. ROZMARYN Ksl 1909 1309 G Wł śl. REBELIA										
	2456 G Wł 616008670100517 KASANDRA śl. kara 2017											
884 G Wł 616008670083305 PROM śl. Ksl 1861 kara 2005		769 G Wł śl. HUTOR Ksl 1704 1094 G Wł śl. PROSNA										
2039 G Wł 616008670113111 KAJA śl. kara 2011		758 G Wł śl. BEGIS Ksl 1591 446 G Kr śl. KASTANIETA										
Wymiary	I: 166 - 206 - 23,7								II:		Suma	Wynik próby
Bonitacja	14	4	14	7	7	7	7	7	14	81		

Nr kat. 9 DIRA

Rasa: śląska

616 008 61 00161 19

Data ur.: 16.02.2019

Maść zasadnicza: kara

16 G Pz 616008670020810 ROYAL śl. Ksl 1907 kara 2010	816 G Wł 616008670008101	1711 śl. LARGIS Ksl 1482									
	LOKAN śl. Ksl 1787 kara 2001	9539 śl. LOKANA Ksl 1727									
	1605 G Wł 616008670045204	801 G Wł śl. ROZMARYN Ksl 1909									
	REBA śl. kara 2004	1309 G Wł śl. REBELIA									
346 G Pz 616008610024414 DIWA śl. kara 2014	942 G Wł 616008670080908	416 G Wł śl. RAPID Ksl 1350									
	BANDERAS śl. Ksl 1572 kara 2008	802 G Wł śl. BYLINA Ksl 1925									
	158 G Pz 616008611004804	497 G Wł śl. DUBLON Ksl 1445									
	DIANA śl. kara 2004	108 Gc Pz śl. DELLA									
Wymiary	I: 164 - 195 - 24,5	II:	Suma	Wynik próby							
Bonitacja	13	4	14	7	6	8	8	7	13	80	

Nr kat. 10 KALA

Rasa: śląska

616 008 68 00705 18

Data ur.: 05.11.2018

Maść zasadnicza: kara

949 G Wł 616008670073609 AGAT śl. Ksl 1517 kara 2009	816 G Wł 616008670008101 LOKAN śl. Ksl 1787 kara 2001	1711 śl. LARGIS Ksl 1482 9539 śl. LOKANA Ksl 1727	
	1619 G Wł 616008670039104 ARIA śl. c.gn. 2004	635 śl. PALANT Ksl 935 1368 G Wł śl. ARIADNA	
	70 G Lb 616008690020410 KAROLINA śl. kara 2010		1585 616008670002590 LEN śl. Ksl 1261 kara 1990
		763 G Kt 616008690013402 KARMEN śl. c.gn. 2002	2041 śl. SZWADRON Ksl 1407 318 G Kt śl. KARINA TURKUSOWA

Wymiary	I: 166 - 190 - 22,5					II:				Suma	Wynik próby
Bonitacja	14	4	13	6	7	7	7	7	13	78	

Stacjonarna próba zaprzęgowa klaczy rasy śląskiej i innych ras szlachełnych

Stacjonarnej próbie zaprzęgowej mogą zostać poddane klacze wpisane lub spełniające warunki wpisu do ksiąg stadnych koni rasy śląskiej (GK, WK), jednak w pierwszej kolejności przyjmowane będą klacze wpisane lub spełniające warunki wpisu do księgi głównej klaczy (GK). Klacze powinny być jałowe lub niskożrebne (maksymalnie do 4. miesiąca ciąży włącznie w momencie rozpoczęcia treningu).

Trening stacjonarny oraz dwudniowa próba dzielności dla klaczy jest prowadzona zgodnie z zasadami stacjonarnej próby zaprzęgowej dla ogierów rasy śląskiej. Wyjątkiem są wymagania podczas kwalifikacji – klacze muszą być przyzwyczajone do podawania wszystkich nóg, oprowadzania w rękę oraz lonżowania w obie strony w ogłowie z okularami oraz w uprzęży z podogoniem i podpinką, bez wymogu oprzęgania.

Podczas kwalifikacji w zaprzęgu oraz próby dzielności obowiązuje wędzidło o łagodnym działaniu. W wątpliwych przypadkach Komisja Oceny ma prawo nakazać wymianę wędzidła.

Stacjonarna próba zaprzęgowa klaczy rasy śląskiej i innych ras szlachełnych

Program próby

Próba trwa dwa dni. W czasie treningu i próby obowiązuje uprzęż szorowa, jednolita dla wszystkich klaczy uczestniczących w treningu i próbie oraz pojazd jednokonny typu maratonowego lub treningowego ze sprawnym hamulcem, spełniający podstawowe warunki bezpieczeństwa. W wątpliwych przypadkach Komisja Oceny ma prawo nakazać wymianę pojazdu.

Teren płaski, podłoże naturalne (piaszczyste, żwirowe, trawiaste).

Pożądanę jest mierzenie czasu przy użyciu fotokomórki.

We wszystkich elementach próby klacz prezentuje powożący Zakładu Treningowego, podczas oceny pokroju i ruchu klaczy może prezentować właściciel lub osoba przez niego wskazana.

Test obcego powożącego

Test obcego powożącego przeprowadzany jest nie wcześniej niż 14 dni przed dniem rozpoczęcia próby. Oceny obcego powożącego wystawiane są na podstawie dowolnego wykonania elementów próby na czworoboku i oceny tych samych elementów, które następnie oceni Komisja. Oceny obcego powożącego są przeliczane tak samo jak oceny Komisji. Są one przekazywane prowadzącemu księgę i nie są ujawniane do czasu zakończenia próby.

Dzień pierwszy:

1. Próba na czworoboku wg załączonego programu.

Lp.		Oceniowane elementy
1.	A - wjazd kłusem roboczym X - zatrzymanie, ułkon	utrzymanie linii prostej nieruchomość
2.	XGCM - kłus roboczy	utrzymanie rytmu i impulsu
3.	MXK - wydłużyć wykrok KAF - kłus roboczy	poszerzenie wykroku, utrzymanie im- pulsu, przejścia
4.	FXH - wydłużyć wykro HC - kłus roboczy	poszerzenie wykroku, utrzymanie im- pulsu, przejścia
5.	między C i M – przejście do stępa	płynność przejścia
6.	MXK - stęp pośredni	regularność i długość wykroku
7.	KA - kłus roboczy	utrzymanie rytmu, postawa
8.	między A i F – przejście do stępa	płynność przejścia
9.	FXH - stęp pośredni	regularność i długość wykroku
10.	HCMRBAD - kłus roboczy	utrzymanie rytmu, postawa
11.	D - koło w prawo o średnicy 20 m D - koło w lewo o średnicy 20 m	regularność, dokładność figury, zgięcie na kołach
12.	DX - kłus roboczy X - zatrzymanie, ułkon	utrzymanie linii prostej, nieruchomość
Opuścić czworobok stępem pośrednim		

Oceny ogólne			
1.	Chody stęp	Obszerność, regularność, swoboda i takt	10
2.	Chody kłus	Obszerność, regularność, swoboda, takt i elastycz- ność	10
3.	Impuls	Chęć do ruchu naprzód, zaangażowanie zadu	10
4.	Posłuszeństwo	Reakcja na pomoce, współpraca z powożącym, przepuszczalność	10
5.	Przydatność do sportu zaprzęgo- wego	Utrzymanie rytmu, jezdność w zaprzęgu	10
Maksymalna liczba punktów			50

Skala ocen:

10 pkt. – ocena wybitna	5 pkt. – ocena dostateczna
9 pkt. – ocena bardzo dobra	4 pkt. – ocena niedostateczna
8 pkt. – ocena dobra	3 pkt. – ocena prawie zła
7 pkt. – ocena dosyć dobra	2 pkt. – ocena zła
6 pkt. – ocena zadawalająca	1 pkt. – ocena bardzo zła

Punkty bonifikacyjne przyznaje się według poniższej tabeli:

Punkty czworobokowe	Punkty bonifikacyjne
48,5 – 50,0	10,0 pkt.
46,5 – 48,0	9,5 pkt.
44,5 – 46,0	9,0 pkt.
42,5 – 44,0	8,5 pkt.
40,5 – 42,0	8,0 pkt.
38,5 – 40,0	7,5 pkt.
36,5 – 38,0	7,0 pkt.
34,5 – 36,0	6,5 pkt.
32,5 – 34,0	6,0 pkt.
30,5 – 32,0	5,5 pkt.
28,5 – 30,0	5,0 pkt.
26,5 – 28,0	4,5 pkt.
24,5 – 26,0	4,0 pkt.
22,5 – 24,0	3,5 pkt.
20,5 – 22,0	3,0 pkt.
18,5 – 20,0	2,5 pkt.
16,5 – 18,0	2,0 pkt.
14,5 – 16,0	1,5 pkt.
14 i mniej	dyskwalifikacja

2. Próba szybkości w klusie na dystansie 1 km.

Najlepszy wynik, za który przyznaje się maks. liczbę punktów bonifikacyjnych (10 pkt.), ustala się na 2 min 59 sek. Przejazd w czasie krótszym niż 2 min 59 sek. nie jest nagradzany dodatkowymi punktami bonifikacyjnymi. Przekroczenie czasu 3 min 50 sek skutkuje dyskwalifikacją.

Dopuszczalne są 3 foule galopu w ciągu całego odcinka próby. Każda kolejna foula galopu powoduje doliczenie 1 sekundy do ogólnego czasu uzyskanego przez klacz w tej próbie.

Norma czasu		
Czas od	Czas do	Pkt.
i mniej	0:02:59	10,0
0:03:00	0:03:02	9,5
0:03:03	0:03:05	9,0
0:03:06	0:03:08	8,5
0:03:09	0:03:11	8,0
0:03:12	0:03:14	7,5
0:03:15	0:03:17	7,0
0:03:18	0:03:20	6,5
0:03:21	0:03:23	6,0
0:03:24	0:03:26	5,5
0:03:27	0:03:29	5,0
0:03:30	0:03:32	4,5
0:03:33	0:03:35	4,0
0:03:36	0:03:38	3,5
0:03:39	0:03:41	3,0
0:03:42	0:03:44	2,5
0:03:45	0:03:47	2,0
0:03:48	0:03:50	1,5
0:03:51	i więcej	dyskwalifikacja

Norma czasu dla złych warunków pogodowych		
Czas od	Czas do	Pkt.
i mniej	0:03:17	10,0
0:03:18	0:03:20	9,5
0:03:21	0:03:23	9,0
0:03:24	0:03:26	8,5
0:03:27	0:03:29	8,0
0:03:30	0:03:32	7,5
0:03:33	0:03:35	7,0
0:03:36	0:03:38	6,5
0:03:39	0:03:41	6,0
0:03:42	0:03:44	5,5
0:03:45	0:03:47	5,0
0:03:48	0:03:50	4,5
0:03:51	0:03:53	4,0
0:03:54	0:03:56	3,5
0:03:57	0:03:59	3,0
0:04:00	0:04:02	2,5
0:04:03	0:04:05	2,0
0:04:06	0:04:08	1,5
0:04:09	i więcej	dyskwalifikacja

Dzień drugi

3. Próba wytrzymałości.

Wymagany chód: klus. Dystans 2 km.

Obciążenie pojazdu równe 100 % masy ciała klaczy (masa pojazdu + powożącemu + ładunek) \pm 5%.

Najlepszy wynik, za który przyznaje się maksymalną liczbę punktów bonifikacyjnych (10 pkt.), ustala się na 6 min 09 sek. Przejazd w czasie krótszym niż 6 min 09 sek. nie jest nagradzany dodatkowymi punktami bonifikacyjnymi. Przekroczenie czasu 7 min 51 sek. skutkuje dyskwalifikacją.

Dopuszczalne są 3 foule galopu w ciągu całego odcinka próby. Każda kolejna foula galopu powoduje doliczenie 1 sekundy do ogólnego czasu uzyskanego przez klacz w tej próbie.

Norma czasu		
Czas od	Czas do	Pkt.
i mniej	0:06:09	10,0
0:06:10	0:06:15	9,5
0:06:16	0:06:21	9,0
0:06:22	0:06:27	8,5
0:06:28	0:06:33	8,0
0:06:34	0:06:39	7,5
0:06:40	0:06:45	7,0
0:06:46	0:06:51	6,5
0:06:52	0:06:57	6,0
0:06:58	0:07:03	5,5
0:07:04	0:07:09	5,0
0:07:10	0:07:15	4,5
0:07:16	0:07:21	4,0
0:07:22	0:07:27	3,5
0:07:28	0:07:33	3,0
0:07:34	0:07:39	2,5
0:07:40	0:07:45	2,0
0:07:46	0:07:51	1,5
0:07:52	i więcej	dyskwalifikacja

Norma czasu dla złych warunków pogodowych		
Czas od	Czas do	Pkt.
i mniej	0:06:46	10,0
0:06:47	0:06:52	9,5
0:06:53	0:06:58	9,0
0:06:59	0:07:04	8,5
0:07:05	0:07:10	8,0
0:07:11	0:07:16	7,5
0:07:17	0:07:22	7,0
0:07:23	0:07:28	6,5
0:07:29	0:07:34	6,0
0:07:35	0:07:40	5,5
0:07:41	0:07:46	5,0
0:07:47	0:07:52	4,5
0:07:53	0:07:58	4,0
0:07:59	0:08:04	3,5
0:08:05	0:08:10	3,0
0:08:11	0:08:16	2,5
0:08:17	0:08:22	2,0
0:08:23	0:08:28	1,5
0:08:29	i więcej	dyskwalifikacja

4. Próba szybkości w stepie.

Warunki dotyczące obciążenia pojazdu, jak w próbie wytrzymałości. Dystans 500 m. Norma czasu 3 min 45 sek. Przejazd w czasie krótszym niż 3 min 45 sek. nie jest nagradzany dodatkowymi punktami bonifikacyjnymi. Przekroczenie czasu 4 min 53 sek. skutkuje dyskwalifikacją.

Dopuszczalne są 3 takty kłusa w ciągu całego odcinka próby. Każdy kolejny takt kłusa powoduje doliczenie 1 sekundy do ogólnego czasu uzyskanego przez kłacz w tej próbie.

Norma czasu		
Czas od	Czas do	Pkt.
i mniej	0:03:45	10,0
0:03:46	0:03:49	9,5
0:03:50	0:03:53	9,0
0:03:54	0:03:57	8,5
0:03:58	0:04:01	8,0
0:04:02	0:04:05	7,5
0:04:06	0:04:09	7,0
0:04:10	0:04:13	6,5
0:04:14	0:04:17	6,0
0:04:18	0:04:21	5,5
0:04:22	0:04:25	5,0
0:04:26	0:04:29	4,5
0:04:30	0:04:33	4,0
0:04:34	0:04:37	3,5
0:04:38	0:04:41	3,0
0:04:42	0:04:45	2,5
0:04:46	0:04:49	2,0
0:04:50	0:04:53	1,5
0:04:54	i więcej	dyskwa- -lifikacja

Norma czasu dla złych warunków pogodowych		
Czas od	Czas do	Pkt.
i mniej	0:04:08	10,0
0:04:09	0:04:12	9,5
0:04:13	0:04:16	9,0
0:04:17	0:04:20	8,5
0:04:21	0:04:24	8,0
0:04:25	0:04:28	7,5
0:04:29	0:04:32	7,0
0:04:33	0:04:36	6,5
0:04:37	0:04:40	6,0
0:04:41	0:04:44	5,5
0:04:45	0:04:48	5,0
0:04:49	0:04:52	4,5
0:04:53	0:04:56	4,0
0:04:57	0:05:00	3,5
0:05:01	0:05:04	3,0
0:05:05	0:05:08	2,5
0:05:09	0:05:12	2,0
0:05:13	0:05:16	1,5
0:05:17	i więcej	dyskwa- -lifikacja

UWAGA!

1. W przypadku złych warunków podczas przeprowadzanie próby dzielności (pogoda, podłoże) Komisja Oceny ma prawo złagodzić normy czasowe poszczególnych elementów próby o 10%, korzystając z tabel dla złych warunków pogodowych.
2. W przypadku objawów złego samopoczucia klaczy podczas próby (np. kolka moczowa, kulawizna) Komisja Oceny ma prawo wycofać klacz z próby.
3. W przypadku, gdy wyniki osiągane przez jedną z klaczy w poszczególnych elementach próby znacznie odbiegają od rezultatów pozostałych klaczy w stawce, Komisja Oceny ma prawo wycofać klacz z próby.
4. Dyskwalifikacja w jednym z elementów próby (1 punkt bonifikacyjny za którykolwiek z elementów próby) oznacza automatyczną dyskwalifikację w wynikach końcowych próby dzielności – klacz nie kończy próby.
5. Na wynik próby składają się oceny wystawione przez Kierownika Zakładu Treningowego na podstawie obserwacji w trakcie treningu, ocen komisji wystawionych podczas dwu dni próby i ocen obcego powożącego. Oceny obcego powożącego są przeliczane tak samo jak oceny Komisji. Są one przekazywane prowadzącemu księgę i nie są ujawniane do czasu zakończenia próby. Kierownik Zakładu Treningowego zobowiązany jest do przedstawienia wyników oceny w przeddzień próby. Oceniając temperament i charakter Kierownik Zakładu Treningowego bierze pod uwagę następujące wymiary temperamentu i charakteru:

Temperament - zespół cech psychicznych, w przeważającej części dziedzicznych, ujawniający się już od pierwszych dni życia źrebięcia i względnie trwałe przez całe życie. Określany jako forma, styl zachowania, silnie uwarunkowany biologicznie. Posiada charakter ilościowy – odpowiada na pytanie jak szybko, jak długo, jak intensywnie zwierzę reaguje. Na temperament mają wpływ takie czynniki jak temperatura otoczenia, proces starzenia się, kondycja organizmu czy stan zdrowia. Pożądane wymiary temperamentu:

- **energiczność** – wrodzona łatwość i lekkość ruchu, chęć do ruchu na przód, łatwość w przechodzeniu do wyższych chodów i utrzymaniu tempa,
- **niepłochliwość** – pod uwagę brane są tylko reakcje wobec nieznanych przedmiotów oraz reakcje w niespodziewanych sytuacjach, ocenie podlega dynamika reakcji (bezruch vs ucieczka), jej nasilenie i czas utrzymywania się, koń powinien rzadko się płoszyć, w przypadku spłoszenia reagować niezbyt intensywnie i szybko przełamywać strach, eksplorując nowe miejsca i podchodząc z zaciekawieniem do nieznanych

przedmiotów,

— wrażliwość – wysoka wrażliwość zmysłów oraz zainteresowanie otoczeniem, szybka wyraźna reakcja na subtelne sygnały i pomoce, zarówno popędzające jak i wstrzymujące,

— adaptacyjność – odporność na stres, duża szybkość uczenia się, zdolność do koncentracji i zapamiętywania, cierpliwość, bezproblemowe dostosowywanie się do zmiennych warunków (elastyczność zachowania), zdolność do odpoczynku i regeneracji po pracy (spokojne zachowanie w boksie, brak stereotypii).

Charakter – zespół cech psychicznych, w przeważającej części nabytych, kształtujący się w największym stopniu na drodze interakcji ze środowiskiem poprzez procesy uczenia się. Rozwija się od pierwszych chwil życia na bazie wrodzonych zachowań instynktownych i cech temperamentu, jednak kluczową rolę odgrywa nabywane doświadczenie. Posiada charakter jakościowy i określany jest jako treść zachowania - odpowiada na pytanie w jaki sposób zwierzę zinterpretuje daną sytuację i na które zachowanie się zdecyduje. Nasilenie cech charakteru jest uzależnione od wcześniejszych doświadczeń, kontekstu społecznego i sytuacyjnego, może ulegać radykalnym zmianom w ciągu życia. Pożądane wymiary charakteru:

— podporządkowanie – podporządkowanie wobec człowieka, brak tendencji do buntu, podporządkowanie podczas prowadzenia w rękę, obsługi i pracy. O braku podporządkowania można mówić tylko wtedy gdy koń ignoruje polecenie mimo, że rozumie je i jest w stanie je wykonać,

— brak agresji – brane są pod uwagę zachowania agresywne o różnym nasileniu wobec człowieka i innych koni, również pchanie się, tulenie uszu czy grożenie zadem, koń powinien być uważny i łagodny wobec ludzi,

— chęć kontaktu – dążenie do kontaktu z człowiekiem, zainteresowanie i podchodzenie do człowieka, łatwość łapania, chęć przebywania w towarzystwie człowieka,

— samodzielność – niezależność od innych koni i opiekuna, koń jest spokojny gdy zostaje sam, samodzielność w trudnych sytuacjach oraz aktywne strategie radzenia sobie, np. metodą prób i błędów (vs zależność socjalna oraz bierne strategie, np. wyuczona bezradność).

Podsumowanie próby dzielności klaczy śląskich

Lp.	Cecha	Ocena kierownika ZT	Ocena obcego powożącego	Ocena komisji	Waga cechy	Maksymalna liczba punktów w ocenie końcowej
1.	Temperament i charakter	10			1	10
2.	Przydatność do użytkowania zaprzęgowego	10			0,5	5
4.	Stęp w zaprzęgu	10			0,5	5
5.	Kłus w zaprzęgu	10			0,5	5
6.	Ocena obcego powożącego		10		1,5	15
7.	Ujeżdżenie			10	1,5	15
8.	Próba szybkości w kłusie			10	1,5	15
9.	Próba wytrzymałości			10	1,5	15
10.	Próba szybkości w stępie			10	1,5	15
Ogółem						100

Wszystkie cechy są oceniane w skali 10-punktowej, z dokładnością do 0,5 pkt. Wynik końcowy stanowi suma uzyskanych w poszczególnych elementach próby punktów bonifikacyjnych, przemnożonych przez wagi tych cech, podzielona przez 10, podawana z dokładnością do 0,01 pkt.

Przedziały punktowe dla poszczególnych ocen ustala się według zasady:

- 9,00-10,0 pkt ocena wybitna
- 8,00-8,99 pkt ocena bardzo dobra
- 7,00-7,99 pkt ocena dobra
- 6,00-6,99 pkt ocena dostateczna
- poniżej 6,00 pkt ocena niedostateczna

Klacz zdaje próbę, jeżeli uzyskała ocenę co najmniej dostateczną.

Klacz, która nie zdała próby lub została wycofana z treningu z powodu kontuzji i/lub choroby może przystąpić bez kwalifikacji:

- do powtórnego treningu i próby w roku następnym lub
- do próby w roku następnym bez odbywania ponownego treningu) bez obniżania wyniku końcowego, pod warunkiem, że spełnia on wymagania dotyczące wieku.

W przypadku przystąpienia do powtórnej próby bez odbywania ponownego treningu, w wyliczeniach wyniku końcowego próby uwzględnia się ocenę kierownika Zakładu Treningowego oraz obcego powożącego z pierwszego treningu.

10 DOBRYCH PRAKTYK W HODOWLI I CHOWIE KONI

REKOMENDACJE POLSKIEGO ZWIĄZKU HODOWCÓW KONI

1. W pomieszczeniu stajennym powinny znajdować się co najmniej 2 konie, mające ze sobą co najmniej kontakt wzrokowy.
2. Koń powinien mieć codziennie zapewniony ruch na swobodzie poprzez dostęp do pastwiska lub wybiegu, najlepiej w towarzystwie innych koni.
3. Nie zaleca się utrzymywania koni na stanowisku na uwięzi, a wymiary pomieszczenia w którym utrzymywany jest koń powinny być odpowiednie do jego wielkości tak, by w każdym momencie pobytu w stajni mógł się swobodnie położyć oraz stać w naturalnej pozycji.
4. Utrzymywanie koni na regularnie wymienianej ściółce, najlepiej na słomie. W przypadku przeciwwskazań dopuszczalne są inne rodzaje ściółki.
5. Metody pracy z końmi muszą być humanitarne i nie mogą nosić znamion znęcania się, powodować bólu i cierpienia konia a obciążenie pracą konia musi być dostosowane do jego wieku, stopnia dojrzałości psychicznej i fizycznej oraz możliwości fizjologicznych.
6. Konie powinny mieć zapewnioną zbilansowaną dietę, bogatą we włókno pokarmowe oraz stały dostęp do świeżej, czystej wody.
7. Konie utrzymywane w systemie stajennym nie mogą być karmione mniej niż 3 razy dziennie odpasami rozłożonymi w regularnych odstępach czasu.
8. W sezonie pastwiskowym konie powinny mieć stały dostęp do zielonki, co najlepiej zapewnia żywienie pastwiskowe.
9. Zapewnienie koniowi stałej opieki lekarsko-weterynaryjnej i profilaktyki zdrowotnej w tym codzienna kontrola stanu kopyt koni oraz ich rozcyszczanie i przekuwanie nie rzadziej niż co 6 – 8 tygodni.
10. Planując transport konia należy używać środków przeznaczonych specjalnie do przewozu koni oraz trasę organizować tak, aby do minimum ograniczyć stres związany z transportem.

Pełen tekst „Kodeksu dobrych praktyk w hodowli i chowie koni z rekomendacjami Polskiego Związku Hodowców Koni” dostępny jest pod adresem <https://www.pzhk.pl/wp-content/uploads/dobre-praktyki-pzhk.pdf>

NOTATKI:

